

Talouden tasapainottamistoimenpiteiden vaikutusten ennakkoarvioinnit

Yhdyskuntalautakunta

Vaikutusten ennakoarviointien toteutus

- Talouden tasapainottamistoimenpiteistä on laadittu vaikutusten ennakoarvioinnit niiden toimenpiteiden osalta, joilla on tunnistettu olevan merkittäviä kuntalaisvaikutuksia. Arvioinnit on tehty osana toimenpiteiden valmistelua.
 - Päätösten vaikutusten ennakoarviointi (EVA) on tapa arvioida etukäteen, miten valmistelussa oleva päätös vaikuttaisi erilaisten ihmisryhmien elämään. Vaikutusten ennakoarviointi tehdään osana päätöksen valmisteluprosessia (THL).
- Palvelualueet ovat tunnistaneet arviointia edellyttävät toimenpiteet osana valmistelua ja vaikutusten arvioinnit on toteutettu elokuun 2026 aikana. Kaikki arvioinnit on toteutettu yhteisen arviointikehikon mukaisesti. Kutakin toimenpidettä on arvioitu niistä näkökulmista, jotka on tunnistettu kyseisen toimenpiteen vaikutusten kannalta merkityksellisiksi.
- Arvioinneissa on tarkasteltu toimenpiteiden lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia seuraavista näkökulmista:
 - Lapset, nuoret ja lapsiperheet
 - Nuoret aikuiset ja työikäiset
 - Ikääntyneet (yli 65 -vuotiaat)
 - Muut väestöryhmät
 - Yritykset ja elinkeinot
 - Asuinalueiden eriytyminen
 - Ympäristö: luonto ja ilmasto.
- Ikä- ja väestöryhmiin kohdistuvia vaikutuksia on lisäksi arvioitu muun muassa yhdenvertaisuuden, tasa-arvon, hyvinvoinnin ja työllistymisen näkökulmista.

Yhdyskuntalautakunnan alaiseen toimintaan liittyvät arvioidut toimenpiteet

- Vähennetään Kaupunkiympäristön suunnittelun ostopalveluista vielä 10% lisää (s.4-8)
- Vähennetään lisää asiantuntijapalveluiden ostoista ympäristövalvonnasta sekä ilmastopolitiikka ja ympäristönsuojelu-yksiköstä (s.9-10)
- Vähennetään hankintoja Strategisen hankekehityksen toimeksiannoissa (s.11-12)
- Vähennetään menoja Viiden tähden keskusta - kehitysohjelman hankinnoista (s.13-14)
- Vähennetään menoja Hiedanrannan kehitysohjelman hankinnoista (lisäsäästövelvoite) (s.15-17)

Toimenpide: Vähennetään Kaupunkiympäristön suunnittelun ostopalveluista vielä 10% lisää (Kaupunkiympäristön suunnittelu)

- **Toimenpiteen kuvaus:** Vähennetään kaupunkiympäristön suunnittelun ulkoisista ostopalveluista, käytännössä suunnittelupalveluista 300 000€ lisää. Säästö kohdistuu asemakaavoitukseen (125k€) liikennesuunnitteluun (125k€) ja yleiskaavoitukseen (50k€).
- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:**
 - Lapset, nuoret ja lapsiperheet
 - Nuoret aikuiset ja työikäiset
 - Ikääntyneet (yli 65-vuotiaat)
 - Muut väestöryhmät
 - Yritykset ja elinkeinot
 - Asuinalueiden eriytyminen
 - Ympäristö: luonto ja ilmasto.
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Vähennetään Kaupunkiympäristön suunnittelun ostopalveluista vielä 10% lisää 1/4

Vaikutukset: Lapset, nuoret ja lapsiperheet, Nuoret aikuiset ja työikäiset, Ikääntyneet (yli 65 -vuotiaat), Muut väestöryhmät

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Ei merkittäviä vaikutuksia lyhyellä tähtäimellä koska suunnitelmavarantoa on parin vuoden tarpeisiin.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pidemmällä tähtäimellä kaupungin kyky vastata toimintaympäristön muutoksiin ja kasvuun heikentyy merkittävästi.

Kaupunkiympäristön suunnittelussa pitää tehdä selkeitä valintoja mitä painotetaan ja muut näkökulmat joudutaan jättämään vähemmälle huomiolle.

Kaupunkikehityksessä joudutaan tekemään vaikeita valintoja ja priorisoimaan selkeästi valittuja tavoitteita.

Vähennetään Kaupunkiympäristön suunnittelun ostopalveluista vielä 10% lisää 2/4

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Elinkeinoelämän ja yritysten tarpeet tulevat usein nopealla aikataululla ja niiden ennakoiminen ei aina ole mahdollista. Kaupungin kyky vasta yritysten ja elinkeinoelämän tarpeisiin erityisesti kaavoituksen osalta heikkenee ja heikentää olemassa olevien yritysten kehittymismahdollisuuksia sekä uusien yritysten sijoittumismahdollisuuksia kaupungin alueelle.

Voi hidastaa uusien työpaikkojen syntymistä alueelle.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pitkällä tähtäimellä kaupungin houkuttelevuus elinkeinoelämän kannalta voi heikentyä merkittävästi kun yritysten tarpeisiin ei pystytä vastaamaan riittävän nopeasti.

Uusien työpaikkojen syntyminen vähenee merkittävästi.

Vähennetään Kaupunkiympäristön suunnittelun ostopalveluista vielä 10% lisää 3/4

Vaikutukset: Asuinalueiden eriytyminen

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Ei merkittäviä vaikutuksia lyhyellä tähtäimellä koska suunnitelmavarantoa on parin vuoden tarpeisiin.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pidemmällä tähtäimellä kaupungin kyky vastata toimintaympäristön muutoksiin ja kasvuun heikentyy merkittävästi. Kaupunkiympäristön suunnittelussa pitää tehdä selkeitä valintoja mitä painotetaan ja muut näkökulmat joudutaan jättämään vähemmälle huomiolle.

Kaupunkikehityksessä joudutaan tekemään vaikeita valintoja ja priorisoimaan selkeästi valittuja tavoitteita jolloin asuinalueiden eriytymiseen ehkäisemisestä voidaan joutua tinkimään.

Vähennetään Kaupunkiympäristön suunnittelun ostopalveluista vielä 10% lisää 4/4

Vaikutukset: Ympäristö: luonto ja ilmasto

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Välittömät vaikutukset eivät todennäköisesti ole merkittäviä mutta luonto- ja ilmastoasioita ei ole mahdollista ottaa entisessä laajuudessa huomioon suunnittelussa.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pidemmällä tähtäimellä kaupungin kyky vastata toimintaympäristön muutokseen ja kasvuun heikentyy merkittävästi. Kaupunkiympäristön suunnittelussa pitää tehdä selkeitä valintoja mitä painotetaan ja muut näkökulmat joudutaan jättämään vähemmälle huomiolle.

Kaupunkikehityksessä joudutaan tekemään vaikeita valintoja ja priorisoimaan selkeästi valittuja tavoitteita jolloin luonto- ja ilmastoasioiden huomioimisesta voidaan joutua tinkimään.

Toimenpide: Vähennetään lisää asiantuntijapalveluiden ostoista ympäristövalvonnasta sekä ilmastopolitiikka ja ympäristönsuojelu-yksiköstä (Kestävä kaupunki)

- **Toimenpiteen kuvaus:** Vähennetään ympäristövalvonnan kustannuspaikalta 10 t ja ilmastopolitiikan ja ympäristönsuojelun kustannuspaikalta 10 t asiantuntijapalveluiden ostoista. Tämä on lisäsäästö jo aiemmin ehdotettuun 9 t euron vähennykseen ilmastopolitiikan ja ympäristönsuojelun ostopalveluista. Käytännössä vähennetään ympäristöseurannasta ja luontoselvityksistä sekä muista asiantuntijapalveluiden ostoista joilla edistetään ilmastonmuutoksen hillintätoimia sekä ympäristönsuojelua.
- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Ympäristö: luonto ja ilmasto.
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain.

Vähennetään lisää asiantuntijapalveluiden ostoista ympäristövalvonnasta sekä ilmastopolitiikka ja ympäristönsuojelu-yksiköstä

Vaikutukset: Ympäristö: luonto ja ilmasto

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Toimenpiteellä ei ole suoraan haitallisia välittömiä vaikutuksia ympäristöön ja luontoon sekä ilmastoon.

Toimenpide vähentää tarvittavien selvitysten hankintaa ja ympäristötiedon saatavuutta sekä edistämistoimiin käytettyjä resursseja.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Ilmastopolitiikan ja ympäristönsuojelun edistämistehtävistä on kaupunkitasolla vähentynyt säästöjen myötä sekä henkilöstöresursseja (4 vakinaista 3 määräaikaista) että asiantuntijapalveluiden ostoon ja asukastyöhön liittyviä ostopalvelurahoja (kehitysohjelma /ostopalvelut n. 250 t-a).

Lisäsäästöt heikentävät tilannetta edelleen ja tämä voi vaikuttaa heikentävästi kaupungin strategian mukaisten ilmasto- luonto- ja ympäristötavoitteiden saavuttamiseen sekä asukkaiden kestävän arjen tukemiseen.

Toimenpide: Vähennetään hankintoja Strategisen hankekehityksen toimeksiannoissa (Strateginen hankekehitys)

- **Toimenpiteen kuvaus:** Strategisen hankekehityksen vastuulla olevien erillishankkeiden kuten Hakametsä Sport Campus keskitettyjen pysäköintilaitosten kehittäminen ja Nurmi Resort toimeksiantoihin hankkeiden kaupunkitasoiseen markkinointimateriaaliin sekä hankekehityksen työkalujen ja digitalisaation kehittämiseen varattujen määrärahojen vähentäminen 35 000 eurolla.
- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Yritykset ja elinkeinot
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Vähennetään hankintoja Strategisen hankekehityksen toimeksiannoissa

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Erillishankkeiden kumppaniyritysten kanssa edistettäviä toimeksiantoja priorisoidaan, mikä joidenkin osalta aiheuttaa yhdessä edistettävien hankkeiden etenemiseen viivettä.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Priorisoitujen toimeksiantojen kohteena olevissa erillishankkeissa valmistelun viivästyminen voi aiheuttaa hankkeiden toteutumisen viivästymistä ja siten yrityksien suunniteltujen investointien ja hankkeissa syntyvien työpaikkavaikutusten ja palveluiden toteutumisen myöhemmin.

Priorisointi tehdään tietenkin siten että vaikutukset pyritään minimoimaan.

Toimenpide: Vähennetään menoja Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman hankinnoista (Viiden tähden keskusta –kehitysohjelma)

- **Toimenpiteen kuvaus:**

Kaupunginhallituksen ohjauksessa olevan kehitysohjelman määrärahoista vähennetään 40 000 euroa. Kehitysohjelmalla edistetään vuoteen 2040 tähtääviä hyötytavoitteita joita koskevat valtuustokauden tavoitteet ovat:

1. Varmistamme keskustan kehittämisen kunnianhimon ja ajantasaisuuden päivittämällä keskustan kehittämislinjaukset yhteistyössä palvelualueiden konsernihallinnon ja keskeisten sidosryhmien kanssa.
2. Kehitämme asemakortteleiden aluetta viihtyisyyttä ja sujuvuutta sekä vahvistamme edellytyksiä elinkeinojen ja asumisen sijoittumiselle rautatieaseman ympäristöön.
3. Mahdollistamme tulevaisuuden kehittämishankkeet ja sujuvan liikkumisen keskustassa toteuttamalla muun kehittämisen kannalta välttämättömiä keskustan maanalaisia ratkaisuja.
4. Tuemme Särkänniemen elämysalueen kehittämistä kokonaisuutena yhteistyöllä vahvistamme alueen ympärivuotista käyttöä ja luomme edellytyksiä toimijoiden sijoittumiselle alueelle.
5. Laadimme toteuttamiskelpoisen vision Ratinan suvannon Tampereen stadionin ja Takon alueen kehittämiseksi ja käynnistämme sen toteutuksen.

Kehitysohjelmaa koskeva lisäsäästövelvoite kohdistuu näitä tavoitteita koskevien hankkeiden hankintoihin joista esitetään tarkempi kohdennus kehitysohjelman ohjausryhmälle. Määrärahavähennus pyritään tekemään siten että sen vaikutukset tavoitteiden toteutumiseen ovat mahdollisimman pieniä.

- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:** Yritykset ja elinkeinot
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Vähennetään menoja Viiden tähden keskusta -kehitysohjelman hankinnoista

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Välittömät vaikutukset lyhyellä aikavälillä kuten talousarviovuonna 2027 ovat kehitysohjelman luonteen huomioiden pieniä.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

Pitkällä aikavälillä kehitysohjelman hankintojen vähentäminen vaikuttaa hankkeiden etenemiseen joissa on joko suoraan mukana kumppaniyrityksiä tai joiden seurauksena yrityksille syntyy toimintaedellytyksiä.

Tätä kautta kehitysohjelman hankkeiden aikataulujen venyminen viivyttaa tavoiteltavia yritysten investointeja ja hankkeiden avulla syntyvää työpaikkavaikutusta.

Hankintojen lisäsäästöinä tehtävä vähentäminen vaarantaa yhdessä aiempien säästöjen kanssa strategisten kärkien toteutumisen.

Toimenpide: Vähennetään menoja Hiedanrannan kehitysohjelman hankinnoista (lisäsäästövelvoite)

- **Toimenpiteen kuvaus:**
Vähennetään YLA:n määrärahoista 75 000 € ja vähennetään AKILA:n määrärahoista 350 000
- **Väestöryhmät ja teemat, joihin toimenpiteellä on arvioitu olevan vaikutuksia:**
 - Yritykset ja elinkeinot
 - Ympäristö: luonto ja ilmasto
- Toimenpiteen vaikutusten arviointi on kuvattu seuraavilla dioilla näkökulmittain

Vähennetään menoja Hiedanrannan kehitysohjelman hankinnoista (lisäsäästövelvoite)

Vaikutukset: Yritykset ja elinkeinot

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

Vuoden 2027 osalla YLA-rahamen väheneminen poistaa asemakaavoituksen ja liikennesuunnittelun esiselvitykset Hiedanrannan keskusaukion länsipuolelta. Nämä siirretään vuoden 2027 osalta siirretään kiinteistönomistajien hankkeiden ja Ylöjärven raitiotien hankesuunnittelun maksettaviksi.

AKILA-raha on varattu Sellupuiston kaatopaikan suotovesien käsittelymaksuihin. Tällä hetkellä käsittelymaksuja ei synny koska ratkaisua kaatopaikan suotovesiin ei ole löydetty eikä maksuja tällä hetkellä synny.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

YLA-rahamen väheneminen vaikuttaa Hiedanrannan ja Lielahden rajapinnassa olevien kiinteistöjen kehittämiseen sekä sen tarkempaan suunnitteluun. Aiheuttaa siis epävarmuuksia muutoksen aikataulusta nykyisien käyttäjien osalla sekä tulevien muutosten osalla kehittäjiin.

Vähennetään menoja Hiedanrannan kehitysohjelman hankinnoista (lisäsäästövelvoite)

Vaikutukset: Ympäristö: luonto ja ilmasto

Välittömät, konkreettiset vaikutukset

AKILA-rahamen välittömät vaikutukset vuodelle 2027 ovat pienet koska välitöntä ratkaisumallia suoto-vesien käsittelyyn ei ole.

Pitkän aikavälin merkittävät vaikutukset

AKILA-rahamen tarve Sellupuiston kaatopaikan hulevesien hallintaan tulee säilymään jotta ympäristön hyvä tila saavutetaan. Tarpeen ajoittuminen määrittyy tarkemmin myöhemmin. Kaatopaikan vaikutuksia Näsijärveen tulee pienentää.